

مجموعه مقالات دومین همایش دشتی در آینده‌ی تاریخ

شناخت نام‌های سید علی نقی حسین دشتی میان خره‌ای

همراه با سفرنامه‌ی دشتی

گردآورنده:

سید غلامحسین بهرهمی

به اهتمام:

کانون آینده سازان توسعه جنوب

سرشناسه	: همایش دشتی در آینه تاریخ (دومین : ۱۳۸۱ : خرموج)
عنوان و نام پدیدآور	: شناختنامه سیدعلی نقی حسینی-دشتی-میان‌خره‌ای همراه با سفرنامه دشتی/گردآورنده سیدغلامحسین بهرسی : به اهتمام کانون آینده‌سازان توسعه جنوب.
مشخصات نشر	: تهران: نشر رسانش نوین، ۱۳۹۱.
مشخصات ظاهری	: ۲۲۲ ص: ۲۱/۵×۱۲/۵سم.
شابک	: 978-600-6826-42-4
وضعیت فهرست نویسی	: فبا
یادداشت	: بالای عنوان: مجموعه مقالات دومین همایش دشتی در آینه تاریخ.
عنوان دیگر	: بالای عنوان: مجموعه مقالات دومین همایش دشتی در آینه تاریخ.
موضوع	: حسینی دشتی میان‌خره‌ای، سیدعلی نقی،
موضوع	: مجتهدان و علما -- ایران -- سرگذشتنامه
موضوع	: مجتهدان و علما -- ایران -- کنگره‌ها
موضوع	: سفرنامه‌های ایرانی -- قرن ۱۴
موضوع	: شاعران ایرانی -- بوتهر (استان) -- سرگذشتنامه
موضوع	: شاعران ایرانی -- قرن ۱۴ -- سرگذشتنامه
شناسه افزوده	: بهرسی، سیدغلامحسین، ۱۳۵۱ -، گردآورنده
شناسه افزوده	: کانون آینده‌سازان توسعه جنوب
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۱ ۲۲۵۸/۵C/ BP1۵۲/۵
رده بندی دیویی	: ۲۹۹/۹۹۸
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۸۰۳۳۲

بهار شمالی، شکیبا شیرازی، پلاک ۷، واحد ۲.
تلفن: ۰۹۱۲ ۱۳۰ ۹۱۳۱ : تلفکس: ۰۹۱۲ ۵۳۶ : rasanesh.pub@gmail.com

مجموعه مقالات دومین همایش دشتی در آینه تاریخ شناخت‌نامه سیدعلی نقی حسینی-دشتی-میان‌خره‌ای همراه با سفرنامه‌ی دشتی

گردآورنده: سیدغلامحسین بهرسی
به‌اهتمام: کانون آینده‌سازان توسعه جنوب

طرح جلد و صفحه‌آرایی: علیرضا علی‌نژاد

حروف‌نگاری: سید محمدجواد رکنی

لینتوگرافی: فیلم گرافیک

چاپ: متین

صحافی: ولیعصر

چاپ اول، تهران، ۱۳۹۲

شمارگان: ۱۱۰۰ نسخه

قیمت ۸۵۰۰ تومان

حق چاپ این اثر متعلق به کانون آینده‌سازان توسعه جنوب می‌باشد.

۹	مقدمه.....
۱۳	پیش گفتار.....
	گفتاری پیرامون شخصیت مرحوم حاج سیدعلی نقی حسینی دشتی میان خروای (ه)
۱۷	آیت الله حاج سید مصطفی حسینی دشتی.....
	احوال و آثار سیدعلی نقی حسینی دشتی میان خروای (ه)
۲۳	حجه الاسلام حاج سید محمد حسن نبوی.....
	ازاد شیرخوار هتامین خرو
۴۵	دکتر عبدالرسول خیراندیش.....
	ماندستان قبل و بعد از اسلام
۵۱	دکتر هیبت الله مالکی.....
	صور خیال در اشعار سیدعلی نقی حسینی دشتی میان خروای (ه)
۵۹	دکتر نسرین مظفری.....
	قرنیه از دنیا
۶۷	خلیل غلامی.....
	شرح احوال و آثار سیدعلی نقی حسینی دشتی میان خروای (ه)
۷۹	سید محمدرضا هاشمی زاده.....

- نقش سید علی نقی حسینی دشته‌ی میان‌خره‌ای در قیام ضد استعماری مردم جنوب
 دکتر حبیب‌الله سعیدی نیا ۸۹
- تاریخچه و رسالت حسینی به بلوک ماندستان (دشته)
 غلامحسین هادی نژاد ۱۱۳
- معاصرین و شاگردان علم‌دین و زاهدان راسته سید علی نقی حسینی دشته‌ی میان‌خره‌ای (ه)
 حسین زارعی ۱۲۳
- نقش آقا سید علی نقی در قیام مردم جنوب علیه استعمار
 سید غلامحسین بهر سی ۱۶۱
- سفرنامه دشته
 آقا سید علی نقی دشتی ۱۸۵

مقدمه

آنچه در این کتاب پیش روی خوانندگان و علاقه‌مندان گرامی قرار گرفته است، مجموعه مقالات دومین همایش دشتی در آینده‌ی تاریخ ویژه‌ی بزرگداشت مرحوم «حاج سید علی‌نقی حسینی دشتی میان‌خره‌ای» است. این همایش در فروردین ۱۳۸۱ با همت والای جمعی از نخبگان علمی و فرهنگی شهرستان دشتی، در شهر خورموج برگزار گردید. محصول این همایش، مقالات و سخنرانی‌های ارزشمندی بود که هم بخشی از فرهنگ و تاریخ شفاهی منطقه را مکتوب نمود و هم غبار گمنامی و فراموشی را از چهره‌ی یکی از مفاخر علمی و ادبی کشور یعنی مرحوم حاج سید علی‌نقی حسینی دشتی زدود و آشنایی بسیار گسترده و عمیق مردم ادب‌دوست و فرهنگ‌مدار شهرستان و استان با چهره‌ی ناشناخته‌ی آن مرحوم را فراهم نمود. اما متأسفانه به علت موانع و مشکلات مالی، تاکنون این مقالات پربار، در دسترس خوانندگان و مشتاقان قرار نگرفته است و اکنون به یاری پروردگار متعال و همت بلند و همراهی فرهیختگان گرامی در قالب کتاب به جامعه‌ی علمی کشور ارائه می‌گردد.

سازمان مردم نهاد «آینده‌سازان توسعه‌ی جنوب» در راستای فعالیت‌های اثرگذار علمی و اجتماعی خود و در جهت ادای دین به دانش و فرهنگ و نیز با هدف اعتلا و توسعه‌ی پژوهش و آموزش، برآن شد تا به چاپ این کتاب همت گمارد و آن را به پیشگاه دوست‌داران دانش و ادب تقدیم نماید.

محتوای این کتاب، مجموعه‌ای از مقالات پژوهشی و سخنرانی‌های علمی پیرامون شناخت و معرفی شخصیت فاخر ادبی، فقهی و تاریخی شادروان حاج سید علی‌نقی حسینی دشتی و یکی از آثار گرانبهای آن مرحوم «سفرنامه‌ی دشتی» اثری زیبا، در توصیف دشتی در حدود هشتاد سال پیش که با همت و تلاش گسترده گردآورنده محترم و همکاری جمعی از مورخان و فرهنگیان، آماده چاپ و نشر گردیده است. کانون آینده‌سازان توسعه‌ی جنوب (جامعه‌ی دانشجویی شهرستان دشتی) با طلب توفیق و یاری از درگاه پروردگار متعال امیدوار است که این گام کوچک راه هموار و روشنی را برای آیندگان بگشاید و زمینه‌ی اقدامات ارزشمندی از این دست را برای جوانان علاقه‌مند امروز و نسل پژوهشگر فردا فراهم نماید تا هر یک به سهم خود در معرفی پیشینیان پرآوازه و نیکونام دیار مهرآفرین و غرورانگیزمان دشتی تلاش نمایند و در بزرگداشت بنیان‌گذاران فرهنگ و ادب و دانش این دیار بیش از پیش بکوشند و تاریخ غرورآمیز این منطقه را مجسم نمایند.

در پایان بر خود لازم می‌دانم از همراهی و همدلی نماینده محترم مردم دشتی و تنگستان در مجلس شورای اسلامی جناب حجه‌الاسلام والمسلمین سید محمد مهدی پورفاطمی و کمیته حمایت و نظارت بر طرح‌های فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی که برای تحقق این آرزوی دیرینه و چاپ این کتاب کانون را یاری نمودند سپاسگذاری نمایم. همچنین از جناب آقایان سید غلامحسین بهرسی در گردآوری مقالات و سفرنامه، غلامرضا قربانی

مقدم و روح‌الله مهدی‌پور عمران برای ویراستاری و بازخوانی نهایی اثر و سید محمدجواد رکنی برای حروف‌نگاری، یار و مددکارمان بوده‌اند تقدیر و سپاس می‌شود.

امید است که این هدیه‌ی کوچک مورد قبول درگاه حضرت احدیت و روان پاک مرحوم حاج سید علی‌نقی حسینی دشتی و نیز دوست‌داران آثار آن عالم ربانی و خوانندگان گرامی واقع گردد.

عبدالحسن بهرامی
دبیرکانون آینده‌سازان توسعه جنوب

پیش گفتار

مرحوم آقا سید علی نقی دشنی فرزند حاج سید محمد در سال ۱۲۴۲ ش در روستای میان خره از توابع شهرستان دشنی دیده به جهان گشود. خواندن و نوشتن و پاره ای از مقدمات را نزد پدرش که شخصیتی فاضل و عالم بود، یاد گرفت. سپس به محضر مرحوم شیخ عبدالجبار کردوانی شتافت و تحصیلات خود را تا حدود سطح در محضر آن بزرگوار ادامه داد. هوش سرشار و استعداد بالای سید، توجه خاص شیخ را به خود جلب نمود. چنان که در سفر و حضر استاد را همراهی می نمود و در غیاب ایشان حوزه درسی استاد را سرپرستی می کرد. بعد به اصرار استاد و سفارش پدر جهت ادامه تحصیل راهی نجف اشرف شد تا دانش و علم خویش را ارتقا بخشد. در آنجا از محضر عالمانی چون میرزا علی شیرازی کسب فیض نمود و اجازه دخل و تصرف در امور را از ایشان دریافت داشت. فرقت فرزند بی تابی پدر را موجب شد و به اصرار ایشان تحصیلات را ناتمام گذاشته و به وطن مراجعت کرد.

با مرگ مرحوم محمد خان دشتی در سال ۱۲۹۸ ه.ق حوزه‌ی علمیه خورموج نیز از میان رفت و همین امر باعث شد تا مرحوم آقا سید علی‌نقی دشتی، با همتی ستودنی، حوزه‌ای علمی در روستای میان‌خره بنیان نهد و اعلام کند هرکس که طالب علم است و می‌تواند با نان و پیاز بسازد بیاید و استفاده کند با این اعلام از سراسر بلوک دشتی و جنوب مشتاقان دانش رهسپار میان‌خره شده و به گرد ایشان جمع گردیدند و از محضرش کسب فیض نمودند و به مراجع عالی علمی دست یافتند مانند مرحوم آیت الله حاج میرزا احمد نجفی دشتی، سید محمد صادق نبوی، میرزا ابراهیم صدیق دشتی و.....

مرحوم آقا سید علی‌نقی دشتی در زندگی بسیار منظم و با فراست بود. مطالعه و دانش‌اندوزی، گمشده‌ی آن بزرگوار و در کسب معرفت سیری‌ناپذیر بود. دواوین بیشتر شعرای عرب خوانده‌ی او و در ادبیات عربی و فارسی در اعلا درجه‌ی علمی قرار داشت چنانکه توانست منظومه‌ای در باب علم نحو که افزون بر ۷۰۰ بیت است بسراید. به زبان فارسی شعر نیکو می‌سرود و می‌توان گفت یکی از پیشکسوتان بومی‌سرایی در جنوب ایران است. دوبیتی‌هایی به گویش دشتی سروده که مورد توجه خاص اهل ادب و اقبال عامه‌ی مردم قرار گرفته است.

یکی دیگر از خصوصیات بارز ایشان یادداشت وقایع و خاطرات روزانه‌ی زندگی اعم از سفر و غیره است. قلم شیوای ایشان هر خواننده‌ای را جذب می‌کند. از میان آثار نثری ایشان به زبان فارسی، می‌توان به سفرنامه‌ی دشتی اشاره کرد که در این مجلد پیش‌روی خوانندگان قرار گرفته است. سفرنامه‌ی خوزستان، دیدار حجاج بیت‌الله، شجره‌نامه سادات میان‌خره، بردخون و دشتی از دیگر آثار منظوم آن مرحوم است.

در مسایل اجتماعی و سیاسی زمان خود صاحب اطلاع و نفوذ بود و در قیام دلیرمردان دشتی و دشتستان و تنگستانی با فتوا و تشویق سران محلی نقشی مؤثر ایفا کرد.

سرانجام این آفتاب درخشان زهد و علم و تقوی در سال ۱۳۱۸ ش در روستای میان‌خوره دارفانی را وداع گفته و در همان جا مدفون گردیدند.

سید غلامحسین بهر سی